

Nemzetpolitikai összefoglaló

2019. 6. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Átadták a Média a családjáért díjat

Király Eszter, a hétköznapi apákat bemutató Én vagyok az apád blog ötletgazdája vehette át az Erősebb leszel, mert elfordul a tekinteted magadról című interjújáért a Média a Családjáért Alapítvány és a Képmás magazin Média a családjáért díját szerdán Budapesten. Lévai Anikó, Orbán Viktor miniszterelnök felesége a díjátadón arról beszélt, hogy botránnyal, szenzációval évezredek óta hatni lehet az emberekre, és a mai fogyasztói társadalomban az nyeri el könnyebben az emberek figyelmét, akinek az üzenete harsányabb és könnyebben értelmezhető. Vannak azonban olyan újságírók és sajtóorgánumok, akik és amelyek olyasvalamit alkotnak és adnak, ami segít az embereknek embernek maradni, szépen és jól élni, olyan gondolatokat tárnak elénk, amelyek kapcsolódnak a családhoz és így az egész életünkhöz - fogalmazott Lévai Anikó. A Külhoni média a családjáért díjat Csatlós Tünde és Trella-Várhelyi Gyopár vehette át az erdélyi Nőileg magazinban megjelent Újrafélcelt családok című írásáért. A díjat Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára és Szász Jenő, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke adta át. Potápi Árpád János kiemelte, azért tartották fontosnak a díj támogatását, mert a külhoni magyar családok éve volt tavaly, idén pedig külhoni magyar gyerekek éve lesz, amelyek segítenek a magyar-magyar kapcsolatokat szorosabbá fűzni és megerősíteni.

Potápi: Ma már a fiatalok is büszkék székely származásukra

Ma már a bukovinai székely gyerekek, fiatalok is büszkék székely származásukra – mondta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára Bonyhádon. Potápi Árpád János a völgyes város egyik legnagyobb kulturális rendezvényén felidézte: a bukovinai székelység 1978-ban vált széles körben ismertté a Kárpát-medencében, miután a Röpülj páva elnevezésű vetélkedőt az izmányi, aparthanti, bonyhádi székelyek nyerték meg. A siker nyomán megerősödött a hagyományőrzés, a székely emberek, főleg a fiatalok azután már nem szégyellték székely mivoltukat – mondta, hozzátéve: „azóta egyesületek, táncsoportok, hagyományőrző rendezvények jöttek létre, amelyeken meg tudjuk mutatni magunkat”. A hagyományőrzés fejlődését mutatja, hogy a bonyhádi székely bálon évente több mint ötszázan vesznek részt. Emlékeztetett arra is, hogy 1989-ben létrejött a Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége, székházat hoztak létre, címet alkottak, Kismányokon pedig felépítettek egy tradicionális bukovinai székely portát.

Szili: a nemzeti kisebbségek szempontjából is fontos az EP-választás

Az európai parlamenti választás a nemzeti kisebbségek szempontjából is fontos lesz – jelentette ki Szili Katalin Szegeden. A határon túli autonómiaügyeket koordináló miniszterelnöki megbízott elmondta, fontos, hogy olyan Európai Parlament és Európai

Bizottság jöjjön létre, amely támogatja az őshonos kisebbségek érdekében előterjesztett javaslatokat. Hangsúlyozta, az európai lakosság 10 százaléka, több mint 50 millió ember tartozik az őshonos kisebbségek közé. A politikus úgy fogalmazott, nem csak a migráció kérdése jelent választóvonalat a politikai erők között, hanem az is, hogy a nemzetek Európáját támogatják vagy Európai Egyesült Államokat. A miniszterelnöki megbízott elmondta: az elmúlt 15 évben a határon túli magyarság létszáma 10 százalékkal csökkent, aminek elsősorban demográfiai okai vannak, emellett Felvidéken az asszimiláció jellemző, Kárpátalján és Vajdaságban az elvándorlás okoz gondokat. Ezért különösen jelentősek a szülőföldön maradáshoz segítő támogatások – jelentette ki. Csak a nemzetpolitikai államtitkárság a 2019-es költségvetésből 90 milliárd forintot fordít erre, emellett az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Külgazdasági és Külügyminisztérium is jelentős támogatást nyújt a határon túli magyar közösségeknek – jelezte.

Nincs kompromisszum a MOGYE ügyében – eredménytelenül végződtek az egyetem és a magyar tagozat vezetése közti tárgyalások

Erdménytelenül végződtek a Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem (MOGYTTE) vezetése és a magyar tagozat képviselői között folytatott hétfői esti tárgyalások. Az estébe nyúló négyórás megbeszélésen csak a tárgyalások folytatásáról tudtak megállapodni. A Maros megyei prefektusi hivatalban tartott megbeszélésen részt vett Mircea Duşa prefektus, valamint Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke, és a szövetség egy-egy marosvásárhelyi szenátora és képviselője is. A felek a tárgyalások után a magyar közmédiának elmondták, csak a magyar tagozat diákjainak az egyelőre el nem ismert vizsgáiról tárgyaltak. Az egyetemen belüli önálló magyar struktúrák létrehozásáig nem jutottak el. Kelemen Hunor RMDSZ-elnök szerint egyetértettek abban, hogy a diákoknak nem szabad kárt szenvedniük a magyar tagozat és a román vezetés vitája miatt.

Szijjártó Bukarestben: Budapest anyagilag támogatná a MOGYE magyar karának működését

A MOGYE-n kialakult helyzetre is reflektált az ETV kérdésére az Európai Unió külügyminisztereinek bukaresti értekezletén résztvevő Szijjártó Péter. Magyarország külgazdasági és külügyminisztere elmondta, magyar közösséget képviselő RMDSZ eddig azt kérte, hogy helyben történjenek egyeztetések a kérdésről, de ha a szövetség kéri, kormányzati szinten is fellépnek az egyetemen létesítendő magyar kar érdekében, ahogy a

marosvásárhelyi katolikus iskola esetében is tették. Hozzáátette: az ügy rendezésének lehetőségét már fel is vetette a román félnek. „Tárgyaltunk a román féllel a marosvásárhelyi orvosi egyetem kérdéséről is, és én felvettem azt, hogy ahogy angol nyelvű szak elindult, magyar nyelvű szak esetében a magyar kormány, illetve a Richter támogatást tudna nyújtani a működéséhez. Kértem, hogy ezt fontolják meg, hiszen ez olyan megoldás lenne, ami azt gondolom, hogy mindkét fél számára kielégítő lehetne.” A marosvásárhelyi egyetem román többségű szenátusa évek óta akadályozza egy magyar kar létrehozását, noha ezt törvény írja elő. Legutóbb pedig a magyar diákokat súlyosan diszkrimináló vizsgarendszerről döntöttek.

Budapest kiemelt feladatként tekint a határon túli magyar gazdálkodók érdekképviselőire

Az Agrárminisztérium (AM) kiemelt feladata a határon túli magyar gazdálkodók érdekképviselője, a kormány segítette a külföldi magyar agrárszervezetek létrehozását, amelynek köszönhetően mostanra az agrártárca egy jól működő, átfogó kapcsolati hálóval rendelkezik, nagyságrendileg félmillió magyar gazdálkodót ér el – mondta Nagy István agrárminiszter csütörtökön egy Szilágy megyei gazdaszemináriumon. Nagy István az AM közleménye szerint beszédében kiemelte, hogy a szaktárca fontos célkitűzése az egész Kárpát-medencére kiterjedő agrárkapcsolatok erősítése. Kifejtette: hasonló problémákkal kell megküzdeniük a határ mindkét oldalán dolgozó gazdáknak és az érdekeik is közösek. A miniszter a Szilágy megyében rendezett fórumon elmondta: reméli, hogy a kétoldalú kapcsolatoknak megfelelően a két állam közti mezőgazdasági együttműködés is szélesedik majd. Nagy István elmondta, a nyersanyag-termelés mellett fontos, hogy a szövetkezetek ár-érdekvédelempolitikai szerepet is betöltsenek.

Csángó középiskolásoknak szánt kollégiumot avattak Bákóban

Moldvai csángó középiskolásoknak szánt kollégiumot avattak pénteken a moldvai Bákóban. Burus Siklódi Botond, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének (RMPSZ) elnöke az MTI-nek elmondta: az erre a célra megvásárolt magánháza alakított kollégium 15-20 diák számára biztosít ellátást. Olyan diákoknak kívánják helyet biztosítani benne a tanév második félévétől, akik a moldvai magyar oktatási program részesei voltak, és 9. osztálytól a bákói iskolák valamelyikében folytatják tanulmányaikat. Az RMPSZ elnöke elmondta, a kollégium az adományokból jöhetett létre, amelyeket a Bőjte Csaba ferences szerzetes által vezetett dévai Szent Ferenc Alapítvány gyűjtött 2004 és 2006 között a külsőrekecsini csángó iskola felépítésére. Amint Burus Siklódi Botond felidézte: a külsőrekecsini iskola alapkövét is letették, de „az az álom nem valósulhatott meg”, és ezért a támogatást a kollégium létrehozására fordították. A kollégium tulajdonjogilag is az RMPSZ tulajdonába került, és a pedagógusok szövetsége fogja

működtetni a moldvai magyar oktatási program részeként. Az RMPSZ feladata lesz a szakmai koordináció és a működési feltételek biztosítása is.

Március 16-án lesz a szlovák államfőválasztás első fordulója

A jelentkezését benyújtó tizennyolc személy közül tizenöt államfőjelöltségét hagyta jóvá a pozsonyi törvényhozás elnöke, Andrej Danko, rájuk lehet majd szavazni az ötödik közvetlen szlovák elnökválasztás első körében, március 16-án. A vonatkozó szlovák szabályozás szerint az államfőjelöltség elfogadásához 15 ezer választónak vagy a 150 fős pozsonyi törvényhozás legalább 15 képviselőjének aláírását kell megszerezni. A jelentkezés és a támogató aláírások leadási határideje január utolsó napján járt le, a szlovák parlament elnöke pénteken tette közzé az államfőjelöltek hivatalos listáját. Az államfőjelöltek tábora meglehetősen vegyes, néhány aktív politikus és pártelnök mellett jelentős számú pártonkívüli független jelölt indul, de van a listán több vállalkozó, aktivista is. Szlovákiában az új államfő első körben való megválasztásához a leadott voksok több mint felének megszerzésére van szükség, egyéb esetben második fordulóra kerül sor, amelybe az a két jelölt jut, aki az első fordulóban a legjobb eredményt érte el. Az eddig nyilvánosságra hozott közvélemény-kutatások szerint a legesélyesebb jelöltek Maros Sefcovic és Robert Mistrík. Sefcovic, az Európai Bizottság alelnöke, aki a Smer-SD támogatásával indul. Mistrík a szlovák ellenzékiek által támogatott jelölt. A szlovákiai államfőválasztások sorában az idei a második, amelyen indul magyar jelölt is. A magyar voksokért Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártjának (MKP) elnöke és Bugár Béla, a Most-Híd elnöke indul a választáson. Menyhárt József legfőbb célja a szlovákiai elnökválasztáson való indulással, hogy a magyar kisebbség láttassa magát. Úgy fogalmazott, a figyelemfelhívásra az elnökválasztás remek lehetőség, hiszen öt évvel ezelőtt Bárdos Gyula, a Csemadok országos elnöke 5 százalék feletti támogatottságot szerzett egyedüli magyar indulóként. Menyhárt József elmondta: a felvidéki magyarság fennmaradását illető kérdések 2010 után kiestek a közéletből. Ezt sokan úgy értelmezték, hogy megszűnt a szlovák-magyar feszültség, de ez nem igaz, inkább csak a szőnyeg alá söpörték a problémákat – fűzte hozzá a politikus.

Kisebbségi jogérvényesítés az EU-ban és a magyar közösség helyzete Vajdaságban

Elsősorban ezekről a témákról beszélt Gál Kinga és Deli Andor EP-képviselő, valamint Pásztor István a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke Brüsszelben. Hangsúlyozták: nagy

jelentőséggel bír a kisebbségek tekintetében is a május 26-i európai parlamenti választás eredménye. A szerbiai többségi politika és a többségi nemzet nyitottsága a kisebbségi kérdések megoldása vonatkozásában - összehasonlítva a körülöttünk élő más országokkal, ahol szintén jelentős számú magyar él -, ebben a pillanatban sokkal jobb - mondta Pásztor István. A VMSZ elnöke hozzátette, fontos, hogy a magyar közösséget nem destabilizáló faktorként élik meg. Európában igen gyakori az, hogy nem működik az esélyegyenlőség - mondta Gál Kinga. Az EP-képviselő hangsúlyozta: ez egy létező, súlyos gond, és az Európai Bizottság, valamint az Európai Tanács részéről minimális a reakció. Deli Andor vajdasági származású fideszes EP-képviselő szerint nem mindegy, hogy mi történik május 26-án, ugyanis nem mindegy, hogy kik ülnek be az Európai Parlamentbe a tavaszi EP-választás után. Deli Andor hozzátette, a vajdasági magyar közösségnek most először van lehetősége arra, hogy úgymond beleszóljon az európai szintű politizálásba. Az EP-képviselő hangsúlyozta, bízik abban, hogy a vajdasági magyar állampolgárok élni is fognak ezzel a lehetőséggel.

Óriási az érdeklődés a gazdaságfejlesztési pályázatok iránt

A magyar kormány a most induló évben is segíteni fogja a horvátországi magyar gazdákat, ezért újabb 1 milliárd forintos támogatást biztosított a HMDK vidék- és gazdaságfejlesztési stratégiájának végrehajtására. Az új pályázatot január 29-én hirdette meg az Economica Hungarica Alapítvány a zsúfolásig megtelt csúzai kultúrotthonban. „Az idei első körben három pályázat kiírására kerül sor, melyek a szülőföldön való könnyebb boldogulást és megmaradást hivatottak elősegíteni. Lehet pályázni vállalkozásindításra, falusi ház vásárlására, illetve mezőgazdasági földterület megvásárlására, de az év folyamán várhatóan további pályázatok is lesznek” – mondta Palisz-Tóth Hajnalka, az Economica Hungarica Alapítvány vezetője. Az újabb pályázati forduló meghirdetésén jelen volt De Blasio Antonio eszéki magyar főkonzul, valamint a Külgazdasági és Külügyminisztérium képviseletében Skapinyecz Péter, a Közép-európai Gazdaságfejlesztési Hálózat Nonprofit Kft. cégvezetője és Jankovics Róbert parlamenti képviselő.

